

“Jullie zullen mijn getuigen zijn”

(Hand. 1,8a)

oktober-missiemaand 2022

MISSIO

Vicariaat Vlaams Brabant & Mechelen

INHOUDSOPGAVE

EEN MISSIONAIRE KERK

Jozef De Kesel 3

EEN BIJZONDERE KERSTVIERING

Chantal Lemmens 5

MISSIONAIR ZIJN, THUIS OF ERGENS ANDERS

Corina Luca 8

KERK IS MISSIE

Bert Vanbuel 11

EEN MISSIE ALS PRIESTER-ARBEIDER

Ivan Lammens 14

MENSELIJKE WAARDIGHEID EN HOOP

Leo Van Garsse 17

RELIGIEUZE MISSIONARISSEN

Josée Cleymans 21

Simone Sergeant 26

APRIL 16th 2022, THE DAY OF MAY BAPTISM

Albert Röpke 29

BOODSCHAP TER GELEGENHEID VAN DE RAMADAN

34

MET SPIRIT EN ENERGIE HEEL HET SCHOOLGEBEUREN OMARMEN

Jarno Casier 38

'KOMEN ETEN' BIJ EEN IFTAR

Patrick Maervoet 40

EEN MISSIONAIRE KERK

Kardinaal Jozef De Kesel, in het essay ‘Geloof & Godsdienst in een seculiere samenleving’, Halewijn, 2021 :

“De vraag is niet of de Kerk missionair moet zijn. De vraag is wel *hoe* ze dat moet zijn. Hoe kan ze haar zending begrijpen in een seculiere en pluralistische cultuur ? In Azië leven christenen in samenlevingen die door zeer oude en grote religieuze tradities zijn bepaald. Anderen leven in moslimlanden. Dat zijn situaties waar de Kerk lang niet alles is, wel integendeel. Maar waar ze daarom geenszins in crisis verkeert. Geen gejammer ook, laat staan veroordeling omdat de samenleving zelf niet christelijk is. En al kan ze door die omstandigheden in haar activiteiten beperkt worden, het belet haar niet ten volle en vitaal aanwezig te zijn in deze samenlevingen. Mutatis mutandis geldt het ook voor onze situatie hier in het Westen. Het is de grondvraag waarover ik in dit essay nadenk. Hoe kan de Kerk missionair zijn zonder het goed recht te ontkennen van deze moderne cultuur ? Hoe missionair zijn zonder te streven naar een herchristianisatie van de samenleving zelf. ?

Mijn antwoord op deze vraag is tweërlei. Ten eerste mogen we deze moderne samenleving niet veroordelen omdat ze niet meer homogeen christelijk is. We mogen en moeten haar in haar seculariteit en pluraliteit van harte aanvaarden. We hoeven daarom niet te assimileren en alles te onderschrijven wat deze seculiere cultuur te bieden heeft. Maar we zijn burgers van deze samenleving en hebben ons als gelovige en als Kerk geïntegreerd in deze cultuur. We zijn kinderen van deze tijd, niet van een voorbije cultuurfase. Delend ook in de grote vragen en uitdagingen van zo een cultuur.

We mogen ons dus niet terugtrekken uit zo een samenleving en een eigen aparte wereld opbouwen. Geen besloten en op zichzelf teruggetrokken Kerk, geen geprivatiseerd geloof, geen wereldvreemd christendom. Maar tegelijk een Kerk die getuigt van het Evangelie en haar stem laat horen in de grote ethische en maatschappelijke debatten waarin de menselijkheid van de

mens en van de samenleving en de toekomst van onze planeet in het gedrang zijn. Dat bedoel ik met *aanwezig* zijn in de samenleving.

Maar – en dat is mijn tweede antwoord op de vraag – we moeten wel *op onze eigen manier* aanwezig zijn. En dat betekent concreet : door Kerk te zijn. Door te doen waartoe we geroepen zijn: zoeken naar God en luisteren naar zijn Woord; God antwoorden in gebed en liturgie, in dankbaarheid en lofprijzing; in broederlijke liefde en in solidariteit met hen die hoe ook in nood zijn. Zoals het in de Handelingen van de Apostelen zo mooi staat over de vroegste kerk te Jeruzalem: ‘trouw aan de leer van de apostelen, aan het breken van het brood en het gebed, en aan de onderlinge gemeenschap’ (Hand.2,42).”

(p.90-91)

“In de pre-constantijnse periode is de groei en de verspreiding van het christendom niet het resultaat geweest van een strategisch missioneringsplan, maar juist van zijn aanwezigheid en zijn opvallendheid. In de huidige omstandigheden, in een seculiere cultuur, is het van groot belang dat de Kerk en haar gemeenschappen heel veel zorg dragen voor de authenticiteit van hun geloofsbeleving.”

(p.93)

“Uiteraard kan de Kerk missionaire initiatieven nemen en missionaire methoden uitwerken. Maar in wezen is zij zelf de methode. In de letterlijke zin van het woord: de weg die God zelf gekozen heeft om zijn naam in zijn liefde bekend te maken. Zij doet niet aan missie. Missie is niet één van haar activiteiten. Ze is missie. Zij is het middel bij uitstek dat helemaal past bij de wijze waarop God met deze wereld omgaat en waarop Hij zich wil bekend maken. Als je iemand graag ziet en het aan hem of haar ook wil laten blijken, dan is dat een erg delicate aangelegenheid. Liefde wil niet overweldigen. Zoals Paulus het zegt: ‘De liefde is lankmoedig en goedertieren; de liefde is niet afgunstig; zij praalt niet, zij beeldt zich niets in. Zij geeft niet om de schone schijn, zij zoekt zichzelf niet’ (1Kor.13:4-5). En al zeker verwacht ze geen antwoord waartoe de andere zich alleen om een of andere reden verplicht voelt of dat hem of haar beter uitkomt. Dat geldt ook voor de Kerk en voor haar missionaire zending: ze is lankmoedig en goedertieren, niet afgunstig; ze praalt niet en beeldt zich niets in; ze geeft niet om de schone schijn. En bovenal: zij zoekt zichzelf niet.”

(p.94)

EEN BIJZONDERE KERSTVIERING

Chantal Lemmens is pastoraalcoördinator in Kortenberg. Van vele markten thuis in pastoraal en liturgie, kreeg de Kerstviering van 2021 voor haar een onverwachte meerwaarde. Kerstmis werd tegelijk een feest van Openbaring, zowel voor de christenen, als voor de niet-christenen die op bezoek kwamen.

**Theo Havugimana (directeur MISSIO) : “Dit vind ik inderdaad Kerst vieren in één grote familie, zonder onderscheid! In het besef dat Jezus, het licht van de wereld, voor alle mensen gekomen is. Iedereen heeft licht nodig!
Een bron van inspiratie om met andere ogen te kijken naar wat gebeurt in de wereld rondom ons.”**

We waren nog in volle voorbereiding toen we in de week voor Kerstmis een vriendelijke mail kregen van een dame die ons liet weten dat zij voor de gelovigen van Kortenberg op het Kerstfeest een geschenk wilden brengen. Zo'n aanbod per mail ontvangen... we zijn het niet gewend. De reflex bij zo'n mail is vaak achterdocht. Wat willen ze ons verkopen ? Of is het spyware misschien ? Mijn eerste reactie was dan ook om via dokter Google te passeren en de organisatie op te zoeken. Ook andere mensen van de parochie hadden een zekere gereserveerdheid. Maar gelukkig won mijn nieuwsgierigheid en openheid het op mijn bezorgdheid.

En dus werden de vrijwilligers van Fedactio, in dit geval een groep Turkse mensen, uitgenodigd om samen met ons Kerst te vieren. Wat een vreugde bracht dit mee ! Meer dan een half uur op voorhand hadden zij een mooi buffet klaar gezet met Turkse zoetigheden en stonden ze met wenskaartjes aan de ingang van de kerk om de mensen te verwelkomen.

Het bleef niet bij deze Turkse hartelijkheid. Maar liefst twee evangelieteksten gebeurden voor onze ogen. Eén van onze kerkgangers was gevallen en had zich verwond aan zijn hand. Een Turkse man had zich over hem ontfermd, vroeg of we hem konden verzorgen, bleef bij hem, bracht hem naar zijn stoel en informeerde nadien nog naar hem. U raadt het al... de barmhartige Samaritaan !

In de kennismaking vertelde een van de dames me dat de meerderheid van de mensen vluchtelingen waren. Sommigen waren nog niet lang in België. Ondanks hun situatie, voor sommigen ook armoede, brachten zij hier een rijke tafel aan spijzen mee. Het leek wel de arme weduwe met haar stuiver.

Wij, stugge Vlamingen, zijn dat niet zo gewend. En sommigen weten zich hier ook geen houding aan te meten. Dit wetende, heb ik op het einde van de viering Esma uitgenodigd om een klein woordje uitleg te geven. Ze deed dit met brio. De nadruk werd gelegd op mekaar leren kennen

en samen werken aan een inclusieve maatschappij waar iedereen los van achtergrond of religie tot z'n recht komt.

“Corona heeft ons laten beseffen dat het leven van één persoon, ongeacht ras of religie, net zo kostbaar is als het leven van de hele mensheid en dus moet beschermd worden.

Dat we moeten samenwerken voor het welzijn en de gezondheid van mensen over de grenzen heen. Zelfs al denken en geloven we niet hetzelfde, ook al hebben we niet dezelfde etniciteit; mensen aan de andere kant van de wereld maken ook deel uit van ons.

Corona heeft ons laten beseffen dat de mensheid inderdaad één grote familie is. Niets in de wereld is onafhankelijk van elkaar. Eén virus laat ons inzien dat liefde en verbondenheid de grootste kracht is om mensen te laten leven.

Laten we ervoor zorgen dat liefde heerst tegenover egoïsme en onverschilligheid. Een nieuw maatschappelijk bewustzijn, een nieuwe geboorte van hoop en een bewustwording van het ethische in ieder van ons ontstaat.

Onze wonden maar ook vreugdes brengen ons dichterbij elkaar. Net zoals ook met Kerstmis. Een periode waar het licht van Jezus, vrede zij met Hem, is neergedaald. Laten we samen het licht van Hem delen en verspreiden.”, zei Esma.

Na nog een warme uitnodiging van mezelf om zeker even kennis te maken en eens te proeven van al dat lekkers, zag ik menig Kortenbergenaar aanschuiven en dessertjes mee naar huis nemen. Ook achteraf kreeg ik nog telefoontjes en berichtjes van parochianen die het zo fijn vonden.

Umit Vürel, een Nederlands-Turkse vriend, die we tijdens de coronacrisis leerden kennen omdat hij onze vieringen kwam streamen en uitzenden, liet me weten dat iemand van de mensen die nog maar net in België was toegekomen, had verteld dat dit “zijn mooiste ervaring was om in contact te komen met de lokale gemeenschap, sinds hij hier is. Hij dankte voor de warme ontvangst”. Hopelijk kunnen we nog veel voor mekaar betekenen.

Kortenberg is een multiculturele gemeente. En ook de parochie mag dit Godzijdank ervaren. Bij het uitwisselen van de kerstwensen, werden deze maar liefst in negen talen uitgesproken. Wat een rijkdom ! Dit te mogen meemaken, heeft mij Kerstmis veel meer inhoud gegeven. De vreugde was echter. Hier mocht Jezus echt geboren worden !

Chantal LEMMENS
januari 2022

Teşekkürler
Turks voor Dank u !

MISSIONAIR ZIJN, THUIS OF ERGENS ANDERS ?

“Wat betekent missionair zijn in onze actuele context en maatschappij? Als ik deze vraag een dertien jaar geleden zou gekregen hebben, zou ik duidelijk gezegd hebben: naar een andere plek gaan (een land waar niet veel christenen zijn) om het woord van God te verspreiden. Zou ik dat ook gedaan hebben? ...hm...tja. Ik denk het niet.

Mijn visie over missionair zijn was gebaseerd op veel verhalen die hetzelfde beschrijven: naar een onbekend plaats gaan met een duidelijk doel – het woord van God bij de mensen brengen.

Twaalf jaar geleden heb ik besloten om mijn land, Roemenië, te verlaten en naar België te komen. Neen, het was geen missionaire zending, het was om hier een (betere) toekomst uit te bouwen.

Kennen jullie de uitdrukking: *“Ik ga op vakantie en ik neem mee....”*?

Bij mij was het ook zo, maar niet “ik ga op vakantie”, wel *“Ik ga naar België en ik neem mee:... mijzelf en mijn geloof”*

Mijn verhaal is niet anders dan de verhalen van zovelen, verhalen van mensen die jullie misschien ook kennen, en die naar België komen met het oog op een betere toekomst. Ik heb werk gezocht, en ben de Nederlandse taal flink gaan studeren. In mijn vorige job als poetsvrouw kwam ik iedere dag in contact met mensen, met wie ik vaak in gesprek ging. Op den duur had ik met sommigen van hen een vriendschapsrelatie opgebouwd, en dat leidde naar meer diepgaande gesprekken. Over geloof bijvoorbeeld. Hoe sta ik daar tegenover ? Wat betekent dat voor mij ? Geloof ik, of juist niet meer ? Soms waren de mensen waarmee ik aan het praten was helemaal niet (meer) gelovig of geloofden ze nog een beetje. Dat stoorde mij niet. Dat was geen hindernis voor mij om te vertellen over wat er in mij leefde.

“Missionair zijn in onze actuele context en maatschappij betekent volgens mij: bewustzijn van wat er in uw hart ligt, en er naar leven.”

Ik ben ook in contact gekomen met andere mensen, die wel met geloof bezig waren (vaak met hetzelfde geloof), en die soms heel anders bleken te denken dan ik. Ook dat was voor mij geen reden om ermee te stoppen, en niet meer te zeggen hoe ik mijn geloof beleef en wat het voor mij betekent.

Als ik daar nu op terugblik, zou ik zeggen dat ik bijna missionair bezig was. Alleen was dat niet bewust, en ook niet bedoeld om mensen te winnen voor de Katholieke Kerk. Ik heb geprobeerd om volgens het woord van God mijn leven te leiden, correct te zijn tegenover anderen, en ik heb ook niet gezwegen als het over Hem ging. Heeft het resultaat gehad? Wel...: niet, of toch niets dat te meten viel. Er zijn geen bekeringen gebeurd na al die

gesprekken met mensen. Maar stiekem hoop ik toch dat zij na een gesprek met mij een beetje anders zijn beginnen nadenken over geloof, of dat ik hen minstens geïnspireerd heb.

Missionair zijn in onze actuele context en maatschappij betekent volgens mij: bewustzijn van wat er in uw hart ligt, en er naar leven.

Ik was niet vanaf het begin bewust van het missionaire karakter van wat ik deed. Maar ik denk dat ieder van ons die leeft volgens wat er in zijn hart ligt een beetje missionair is.

Mijn geloof is altijd (bewust of onbewust) een houvast in mijn leven geweest. Ik kan mij mijn leven tot dus ver niet inbeelden zonder het geloof. Er moet niet over de continenten gereisd worden, maar als ik in mijn omgeving de kans krijg om over God te praten en te getuigen over wat Hij voor mij betekent... doe ik dat onmiddellijk en zonder dwang."

Corina LUCA
februari 2022

Voor dat Corina LUCA met haar echtgenoot Eduard naar België verhuisde, behaalde ze in Boekarest een masterdiploma in de theologie. Het is haar als mama van twee kleine kinderen gelukt om haar diploma te valideren aan de KUL, niet zonder een behoorlijk pakket bijkomend studiewerk. Nu is ze pastorale zoneassistente in Willebroek, en onder meer verantwoordelijk voor het catechumenaat.

Dit jaar heeft Michaël, een jonge papa, het Vormsel aangevraagd. Twee broers, Dylan en Niels, respectievelijk 19 en 21 jaar, hebben het Doopsel aangevraagd.

Op hun beurt getuigen zij nu:

Michaël : "Ik heb altijd geleefd in navolging van mijn hart, met geen terughoudendheid in transparantie. Mensen rondom mij zie ik als een onderdeel van een groter geheel met gedeelde verantwoordelijkheden. De catechumenaatsweg is dan ook een logisch gevolg om een minder onderhouden deel te verfijnen: geloof. Corina is sterk in het vormen van een dialoog waarbij geloof centraal staat, niet iedereen is immers even ver op de weg tot het geloof. "

Dylan : "Toen ik een aanvraag deed voor mijn doopsel had ik nog geen totaalbeeld over wat het geloof inhoudt. Ik bad enkel voor het slapengaan. Corina heeft ons veel bijgeleerd over waar geloof zoal voor staat. Mij heeft het helemaal veranderd. Het geeft mij mentale rust en houvast, zeker omdat ik zelf een volgeling van Jezus wil zijn. Het geeft mij meer energie en hoop, omdat ik weet dat Jezus me hier bracht, en omdat ik mij van jongs af al in geloof wou verdiepen. De teksten uit de bijbel zijn levensteksten om niet van het pad af te dwalen en je niet te laten meeslepen in wat zonde is, en ons van Jezus afhoudt. Je verdiepen in geloof laat je ook inzien wat geluk, rust en vrede met anderen betekent."

Niels : "En vooral: zullen we ooit God mogen zien ? Ik hoop het. Nu al een teken mogen zien van zijn leven in de Hemel helpt mij, om zowel in goede als in slechte momenten minder twijfel en onzekerheid te voelen."

KERK IS MISSIE

In de MISSIO-campagne van oktober dit jaar staat de Centraal-Afrikaanse Republiek centraal. Een land dat nood heeft aan hoop en solidariteit. De Centraal-Afrikaanse Republiek verkeert al jaren in staat van oorlog. Het geweld krijgt ook vaak een religieus motief. Elektriciteit en internet zijn onvoorspelbaar en de bevolking is straatarm. Toch zijn er ook positieve verhalen, zoals de inzet van kleine organisaties voor de gezondheidszorg van de bevolking die door de overheid in de steek gelaten lijkt.

Salesiaan en bisschop-emeritus, Mgr. Bert Vanbuel, kent de Centraal-Afrikaanse Republiek en de Kerk in de CAR als geen ander :

Jaren geleden werd de roeping als missionaris spontaan gelezen vanuit de treffende slogan: "Vlaanderen zendt zijn zonen uit". En die missionarissen waren dan vaak priesters, broeders en zusters die edelmoedig naar de derde wereld trokken om er de Blijde Boodschap te verkondigen; nog wat later aangevuld met ontwikkelingswerkers; een mooi gebeuren voorwaar, reden om dankbaar te zijn voor de groei van Gods Rijk in de grote wereld.

Uiteraard moet "Kerk is Missie" breder worden vertaald. Want *elke gedoopte* is geroepen om een actieve getuige te worden van Jezus' Boodschap. Dus is het de moeite waard je af en toe in gebed de vraag te stellen: *Wat kan ik doen om christen te zijn in deze Gods Kerk? Hoe mee bouwen aan een betere wereld? Hoe samen op weg gaan naar een missionaire Kerk?*

Het boek "Als God Renoveert" van James Mallon zette onze parochieploeg op weg om daarover na te denken. Een vertrekpunt is voor hem de oproep in Mt. 28,19-20: "Gaat en onderwijst alle volken. Maak hen tot mijn leerlingen. Doop hen in de Naam van Vader, Zoon en Heilige Geest. Leer hen onderhouden wat Ik u geboden heb".

Concreet betekent dit: *Kerk is Missie*; wij zijn dus *allen* gezonden om getuige te zijn. Dat wordt ook het Thema van onze Missiemaand 2022: *Jullie zullen Mijn getuigen zijn* (Hand. 1, 8a).

Terugkijkend naar mijn leven als christen door het doopsel, ontdek ik dan drie verschillende fasen van missionaris-zijn:

MISSIONARIS IN VLAANDEREN (1940–1994)

Eigenlijk zie ik die (tot nu toe langste) fase van mijn leven als een wonder verhaal hoe Gods vraag ons kan leiden, soms naar een zending waar wij nooit van durfden dromen, als christen, als religieus en priester, gezonden in deze Gods Kerk.

Elke gedoopte is geroepen om een actieve getuige te worden van Jezus' Boodschap. Zo is het de moeite waard je af en toe in gebed de vraag te stellen: *wat kan ik doen om christen te zijn in deze Gods Kerk? Hoe mee bouwen aan een betere wereld naar Gods droom?*

“Roeping kan een lang proces zijn, vol vragen en vol dromen om dat leven inhoud te geven; vaak met boeiende momenten, af en toe met verrassende vragen.”

In mijn leven hoor ik in verschillende fasen die zendingsopdracht klinken om getuige te zijn. Eerst was er de spontane droom, vanuit levensecht contact met priesters als opvoeders op school in Hechtel, om salesiaan te worden en jeugdpastor in alle soorten vormingswerk en bezinningsdagen; dit werd een grote fase van mijn engagement als missionaris hier in Vlaanderen, ook al werd dat nooit zo genoemd.

MISSIONARIS IN DE CENTRAAL AFRIKAANSE REPUBLIEK (1994–2015)

En dan kwam er plots wat ik nu zie als een “genade”, een totaal onverwachte vraag vanuit het zogenaamde Afrikaproject. Enkele bisschoppen slaakten een dringende noodkreet om salesiaanse missionarissen in Centrafrique (RCA), ‘Voor de duizenden jongeren die te weinig meetellen (60% van de mensen is jonger dan 25 jaar) hebben wij hier in RCA Don Bosco nodig’.

De “genade” waarvan ik sprak was een (totaal onverwachte) vraag: wil jij als missionaris meeduwen aan die CAR? Ik dacht bij mijzelf: je moet niet bang zijn; God vraagt nooit teveel; Hij geeft de nodige kracht en genade om JA te zeggen op elke vraag voor een concrete inzet als Zijn getuige, hier en elders; Hij is toch Immanuel, God-met-ons.

Zo begon een nieuwe fase in mijn leven: Meer dan 20 jaar missionaris in de CAR (en dat begon op 54 jaar!). Getuige zijn, dat is niet vertrekken om ziltjes te winnen; het is samen met mensen, oud en vooral jong, op weg gaan om die doodarme wereld meer licht te geven; vanuit het evangelie en de roots van Don Bosco er zijn voor de mensen, vooral voor de armste jongeren; zoeken naar scholen en schoolkansen voor jongeren die anders gewoon op straat rondlopen, en soms zelfs het gevaar lopen geronseld te worden als “kind-soldaten” om het vuile werk op te knappen bij de herhaalde staatsgrepen; en daarvoor ook zoeken naar de nodige fondsen om die vorming goed uit te bouwen, en om door de steun van peterschappen (foster parents) zoveel mogelijk kansen (en maaltijden op school) te geven aan de armsten; en ijveren om jeugdleden op te richten die eerder ondenkbaar waren.

En dan zorgde Paus Benedictus XVI in 2005 voor een nieuwe verrassende vraag: Aanvaardt ge om bisschop te worden in Kaga Bandoro (een bisdom van driemaal België in de brousse)? Aan die vraag van Gods Kerk kan men slechts JA antwoorden. De enkele schooltjes werden er 14, en daarnaast enkele dispensaria; en de bisschoppenconferentie vroeg om een (tot dan onbekende) jeugdpastoraal op te starten, en ook de commissie Rechtvaardigheid en Vrede te coördineren.

Het was een zorg om ook daar samen op weg te gaan naar een missionaire Kerk, om toekomst te zoeken voor die ontvangen zending: die fakkel moet doorgegeven aan autochtone medewerkers, aan mensen ter plaatse. Als Gods vraag centraal mag blijven, kan dat welig groeien.

Wanneer ik in 2015 moest ontslag vragen omwille van leeftijd (75 jaar), had ik 23 priesters mogen wijden en tientallen jongeren de weg naar het seminarie getoond; en voor de parochies in dat immense bisdom Kaga Bandoro waren er vele catechisten nodig, en de “kundus”

(basisgemeenschappen) hadden leiders nodig om mee te bouwen aan die jonge Kerk. Enkel zo kon de Kerk motor worden van het sociale leven, en kon ik in december 2015 in vrede de fakkel doorgeven.

MISSIONARIS ALS BISSCHOP-EMERITUS IN VLAANDEREN (2016 -)

Wat nu? Hoe als “gepensioneerde” toch getuige blijven en de zending als gedoopte blijven vorm geven? Gelukkig vond ik vlug een nieuwe (maar niet onbekende) thuis: de salesiaanse gemeenschap van Groot-Bijgaarden, waar ik verder mijn diensten kan aanbieden voor de pastorale in de Savioparochie en de parochie van St.-Ulriks Kapelle. Hier mag ik verder missionaris zijn: het verhaal van Christus blijven beluisteren en naar buiten brengen, en vanuit samen bidden en samen vieren mensen oproepen om ook zelf mee te bouwen en getuige te zijn: in de vieringen, in de begeleiding van talrijke verenigingen, in het contact met de vele woonzorgcentra van Dilbeek . En ik ben onze bisschoppen dankbaar dat ik nog actief mag zijn, onder meer als vormheer in Vlaams Brabant en Limburg.

Natuurlijk blijft er een sterk heimwee naar dat boeiende “andere” leven in mijn Afrikaanse missie. Ik blijf een trouwe ambassadeur voor dat doodarme land; ik blijf steun bieden aan die enorme noden die ter plaatse (nog) geen oplossing vinden; COVID 19 mag dan geen stokken in de wielen steken om de nodige steun te verzamelen. Ik beleefde in drie situaties een ingrijpende periode als missionaris, in Vlaanderen en in Centrafrrique.

Moge God die inzet van “Kerk is Missie” blijven zegenen.

+ Mgr Bert VANBUEL, bisschop-emeritus van Kaga Bandoro
maart 2022

EEN MISSIE ALS PRIESTER-ARBEIDER tussen mensen en voor de mensen op de fundamenteën van het Evangelie

Ivan Lammens uit Dormaal is een man met een missie. Jezus Christus en de Kerk staan centraal. Al heel zijn leven. Als arbeider tussen de arbeiders. Als verdediger van mensen die geen woorden vinden. Als bemiddelaar voor mensen die niet de juiste woorden vinden. Het leven heeft ook hem niet gespaard. Lichamelijk niet, want hij is zwaar ziek geweest. Mentaal niet, want hij heeft -naar eigen zeggen- periodes gekend waarin 'het geknakte riet gebroken werd'. Wat echter niet te breken valt bij Ivan is zijn onversaagde liefde voor mensen. Voor de minsten het eerst en het meest.

Ik ben geboren en opgegroeid in een eenvoudig boerengezin. In het kleine landbouwbedrijf was hard labeur nodig om de eindjes aan elkaar te knopen.

In een maatschappij waar geld en macht het voor het zeggen hebben heb ik in die gezinssituatie ook ervaren wat "armoede" en "niet meetellen" betekent.

Ik denk dat hier de basis werd gelegd voor m'n latere pastorale keuze als priester-arbeider. M'n middelbare studies heb ik gedaan in de tuinbouwschool in Sint-Truiden. Het was de bedoeling om het ouderlijke bedrijf om te bouwen tot een fruitbedrijf, en het op die manier leefbaar te houden.

Maar de crisis in de fruitsector van de jaren '60 -'70 zorgde er voor dat ik na m'n legerdienst als arbeider aan de slag ging bij de Belgische Spoorwegen. In de werkplaatsen van Schaarbeek kreeg ik al vlug het gevoel van "thuis" te zijn. Heel veel spontane contacten zorgden voor sterke collegiale verbondenheid.

Hoe heb ik dan vanuit die situatie de stap gezet naar 'priester worden'?

Van jongs af was ik misdienaar, en ben dat gebleven tot ik naar het seminarie ging. Ik dacht dikwijls aan priester worden als ik in de kerk was, en vooral tijdens mijn legerdienst, door het toedoen van een bijzonder goede aalmoezenier.

Zes jaar studeren zonder inkomen, dat leek mij niet haalbaar. Ik bleef verder werken bij de spoorwegen, tot ik op een dag over het C.P.R.L. (Centrum voor priesteropleidingen op rijpere leeftijd) las in het parochieblad. Een opleiding in de weekends, van vrijdagavond tot zondagmiddag. Hier zag ik een kans, ik kon blijven zorgen voor een inkomen en studeren tegelijkertijd.

Emiel Tobback, een zalige man, was er toen directeur. Ik ben aan de opleiding begonnen met de bedoeling richting parochiepastoraal te gaan. Tijdens een sessie rond priesterbeelden is er ook een priester-arbeider komen getuigen. Toen ik die man hoorde dacht ik: 'Dat is waar ik nu mee bezig ben op m'n werk: dicht bij de mensen staan, hen goed beluisteren en bemoedigen,

opkomen tegen onrecht en misbruiken. Gewoon als arbeider tussen de arbeiders.’ De Kerk was van hen vervreemd, toen, en nu ook nog.

Door zo tussen de mensen te staan wilde ik heel laagdrempelig een “teken” zijn van Jezus en het evangelie, en op die manier een getuige zijn dat Kerk en geloven ook met hun leven te maken wilde hebben.

Wat mij ten zeerste verwonderde was de massale steun die ik kreeg van m’n collega-arbeiders in en voor m’n priester-zijn. Daardoor kon ik echt één van hen blijven. Mede op hun vraag werd ik vakbondsafgevaardigde, wat me hielp om hen nog meer nabij te zijn in het raadgeven rond rechten en plichten als arbeider. Ik trad dikwijls op als bemiddelaar in hiërarchische conflicten.

“Door zo tussen de mensen te staan wilde ik heel laagdrempelig een “teken” zijn van Jezus en het evangelie.”

Als ik nu terugkijk op die periode ben ik daar vooral mezelf kunnen zijn, en heb ik bij velen een kerkbeeld aangereikt van vriendschap en solidariteit op een evangelische basis. Jezus was ook gewoon mens tussen de mensen, zonder pracht en praal. In Gods naam, in naam van de liefde, was hij mensen nabij, de armsten en eenvoudigsten het meest. Bij m’n priesterwijding had ik daarom het evangelie van de Barmhartige Samaritaan gekozen, en bij m’n daarop volgende dankviering het evangelie waar Jezus zegt: “Ik prijs u Vader, Heer van hemel en aarde, omdat Gij deze dingen verborgen gehouden hebt voor wijzen en verstandigen, maar ze hebt geopenbaard aan kleinen Ik ben zachtmoedig en nederig van hart”

Als priester-arbeider heb ik ook altijd (in de weekends en ook ’s avonds) meegewerkt op de parochies. In 2001 werd mij gevraagd om federatiepastoor te worden. Ik heb dat aanvaard, en nog drie jaar gecombineerd met m’n werk in Schaarbeek. Als priester-arbeider ben ik toen gestopt omdat ik de zorg voor m’n vader op mij wilde nemen. Dat is mij gelukt, hij is na een lange periode van ziekte thuis mogen overlijden. Deze zorg zag ik als een “wederdienst” voor wat m’n ouders mij hebben meegegeven aan liefde en waarden, ondanks hun eenvoudige en financieel moeilijke situatie. Zij blijven de mensen waar ik met een zeer groot respect naar opkijk.

Vandaag ben ik vijf jaar met pensioen, na een periode van zware gezondheidsproblemen. Ik ben en blijf er voor de mensen, als mens en als priester, op een eenvoudige open manier. Zo heb ik het dikwijls opgenomen voor de mensen in een plaatselijk asielcentrum. Bij de voorbereiding en de start van dit centrum was er immers veel tegenkanting. Niet op grote vergaderingen, maar wel individueel heb ik toen veel mensen geholpen om hun horizon te verruimen en oog te hebben voor de mens in en achter de vluchteling. Ondertussen zijn die mensen zo goed als allemaal aanvaard en zijn de spanningen miniem.

Ik heb nog vele goede contacten in de parochies waar ik federatiepastoor was en dat is deugdzaam voor een gepensioneerde priester.

Voor m'n herder-zijn haal ik de laatste jaren vooral praktische inspiratie tussen m'n schapen en m'n koeien, want ik ben een echte hobbyboer geworden. Of m.a.w. ik haal m'n inspiratie in de "stal" ... daar waar het Jezus-verhaal ooit begonnen is, en zo hoop ik de tijd die mij nog gegeven is in Zijn voetstappen te mogen verder gaan.

Tot slot en samenvattend zou ik willen getuigen...

...dat mijn leven in de ogen van onze maatschappij waarschijnlijk een klein leven is geweest, maar ik hoop dat het voor de betrokkenen met wie ik leven mocht delen, af en toe waardevol is geweest, zeker in moeilijke momenten voor hen. Ik heb geprobeerd om levensadem, levensnabijheid en levenswarmte te brengen, in periodes van eenzaamheid, machteloosheid, verlatenheid, in situaties van onrecht en diepe zinloosheid. Een nabijheid in de "tragiek" van mensen, zonder publiek. Eigenlijk een levenslang gewoon 'mezelf zijn', in het 'er zijn' voor anderen.

Ivan LAMMENS
maart 2022

MENSELIJKE WAARDIGHEID EN HOOP de gevangeniscontext als leerschool

Als Leo Van Garsse zich engageert, dan gaat hij er voor. Pas met pensioen zet hij zich volop in voor de Commissie van Toezicht bij de Leuvense gevangenis. Een gevoel van “terug thuiskomen”, noemt hij dat. Thuis komen bij mensen die niet thuis zijn. Vanuit een intense christelijke bewogenheid. Lees maar mee.

Echo uit een recent gesprek met een gedetineerde:

*“May I ask you something personal? Do you believe in God?
My father used to be a professor, my mother a caring housewife.
For years and years, she didn’t stop encouraging her children to engage in
life for the good of the poor. Behind my coming to Belgium was the
ambition to build something that would make my parents proud.
Now, I’m in prison and most probably will never have the occasion to hug
them ever again.
I don’t ask you to help me to get out of here.
But please, if you are a religious person, help me somehow to regain my
dignity!”*

In de zondagsviering ging het gisteren (*5de zondag van de Vasten*) over de gekende parabel van de overspelige vrouw (*Joh.8, 1-11*). Hoe oud ook dit verhaal, de kwestie die erin wordt aangeraakt heeft aan relevantie niets verloren. Ze houdt me alleszins al een heel stuk van mijn leven intens bezig, eerst als hulpverlener aan ex-gedetineerden, dan als bemiddelaar tussen daders en slachtoffers van misdrijven. Na mijn recente pensionering, keerde ik terug naar mijn wortels met een vrijwillig engagement in de Commissie van Toezicht bij de Leuvense gevangenis. Na mijn laatste werkjaren bij het vicariaat Vlaams Brabant & Mechelen, voelt dit aan als wat ‘terug thuiskomen’.

Reeds in mijn jeugd werd ik uitgedaagd door het thema van de omgang met schuld. Allicht stamde dit uit de ervaring van het ongemak over eigen stommiteiten, de één al wat groter dan de ander. Het ongemak hierover had minder van doen met het risico te worden ontmaskerd, dan met een inwendig gevoel van beschadiging en verlamming. Kon ik nog ooit écht vrijuit spreken, nu ik mezelf voor altijd deelgenoot gemaakt had van schuld? En wat was het waard als iemand dan ‘vergiffenis’ schonk? Een handige troostprijs, maar hoe ver kwam je daar dan mee voor jezelf?

Ja zeker, indertijd was er nog de handige uitweg van de biecht. Maar precies die handige beschikbaarheid maakte het ‘gebruik’ hiervan al gauw ongeloofwaardig. Een mens leek hiermee voor altijd veroordeeld tot het dragen van een rugzak vol “spijt” en twijfel: “Had ik maar...”. De fatale onomkeerbaarheid van het verleden slaat een bres in de ongecompliceerde gegevenheid van het bestaan. In de volksmond klink het dan laconiek: “Gedane zaken nemen geen keer”, met de onuitgesproken suggestie: “Leer er maar mee leven!” Want inderdaad, “Missen is menselijk” en “wie niets doet kan niets misdoen”. Ware het niet dat zelfs ‘niets doen’ eigenlijk ook een vorm van handelen is. Denk vandaag maar aan onze houding ten aanzien van de oorlog in Oekraïne.

Een mens is dus geroepen (of gedoemd) om te “doen”, en tot het aanvaarden van de onvermijdelijkheid hierbij ook te “misdoen”. Soms bewust, dan weer onbewust. Soms met genoegen, dan weer uit onmacht of onwetendheid. Schuld maakt deel uit van het leven. Zelfs de Bijbelse God heeft zo nu en dan ‘spijt’ van wat Hij doet en voelt zich door mensen (!) aangesproken zich te ‘herpakken’. Maar dit prachtige verhaal is dan ook door mensen verteld...

En ja, we leren ermee leven. De maatschappij voorziet ons hiervoor in een hele reeks rituelen en technieken, gaande van een vluchtige “sorry” tot het geërgerd betalen van een boete. Dit soort technieken is erop gericht schuld te kunnen “vergeten”.

Andere technieken en rituelen zijn er integendeel op gericht schuld te kunnen onthouden door haar maatschappelijk te lokaliseren en hierdoor zichtbaar te maken, het beeld ervan voor iedereen beschikbaar, een duidelijk afgegrensd domein. Wie er zit, is gezien! En dat mag je gerust in alle betekenissen begrijpen. Op papier gebeurt dat in de druk gelezen krantenpagina’s met de verhalen over lopende strafprocessen. Of via internet, waar je voor eeuwig een naam geassocieerd vindt met smeulige details van soms gruwelijke feiten. Fysiek gebeurt dat in de gevangnissen waarover niet zoveel geweten is, dan dat je er best wegblijft wegens verachtelijk en gevaarlijk. De imposante muren van gerechtsgebouwen en

gevangenis plaatsen de schuld symbolisch “aan de andere kant” en zijn handig in het handhaven van de illusie van de eigen onschuld door wie daar buiten woont.

Ik weet wel: de misdaadcijfers zijn in deze tijden niets om vrolijk van te worden. Je hoort me niet zeggen dat bestraffing overbodig is en gevangenis zomaar mogen worden afgeschaft. En allerminst hoor je mij relativiseren wat slachtoffers van misdrijven soms moeten doormaken. Ik was hiervan vele jaren dag in dag uit van zeer nabij de getuige. Maar dat verhindert me geenszins om me deze dagen vanuit de Commissie van Toezicht in te zetten voor de rechten van de gedetineerden en voor hun menswaardige behandeling, integendeel eigenlijk!

“Vrijkomen uit onze gevangenis doen we alleen middels de durf te hopen en middels de weigering onze vrijheid om te durven hopen in te ruilen tegen een veiligheid waarin we onze eigen onmacht miskennen.”

Ik weet niet of de wetgever de parabel van de overspelige vrouw had gelezen. Maar hij heeft blijkbaar zeer goed begrepen dat verantwoordelijkheid en respect onvermijdelijk moeten samengaan. Anders gezegd: een samenleving die veroordeelden niet weet te behandelen met oog voor hun menselijke waardigheid, hen blind uitlevert aan één of andere administratie, hoe degelijk en professioneel ook, beliegt zichzelf. Als commissie zijn we in de wet voorzien als het oog van de burger op wat er achter de muren gebeurt. Tegelijk proberen we in de smeltkroes van spanningen die een gedwongen samenleven onvermijdelijk kenmerkt, bemiddelend aanspreekpunt te zijn voor zowel gedetineerden als personeel.

Dat laatste is voor mij het meest motiverende, en tegelijk het meest uitdagende van de opdracht. Je loopt rond op de verschillende vleugels, waar elk woord en elk gebaar wel “iets” betekent. Dit levert gelaagde ontmoetingen op, waarbij een oppervlakkig grapje iets kan vertellen over een achterliggend drama, een cynische uitval iets over diepe angst kan zeggen, een hooghartige afstandelijkheid of een dreigement een wanhopige vraag kan verbergen om een babbel. De thema's munten uit in veelzijdigheid en ogenschijnlijke banaliteit, gaande van een defecte radiator tot een scheef woord van een 'chef' of een hatelijke blik van (of naar) de directie. De diepere kwestie is echter voortdurend dezelfde:

Wie ben je (eigenlijk)?

Op welk grond sta je om hier te zijn, me aan te spreken of te beluisteren, me bezig te zien in al mijn kwetsbaarheid en onvolkomenheid, in mijn schuld en in mijn poging hiermee om te gaan, in mijn onmacht om te doen wat ik hier denk te moeten doen?

Wat hebben we mekaar eigenlijk te zeggen, als het niet (enkel) over een dienst, een klacht of een vorm van 'gebruik' hoeft te gaan?

Wat moet ik eigenlijk over je denken, of méér nog: wat denk je (eigenlijk) over mij?

Onze wettelijke rol levert ons inzage in maandelijks weer tientallen klachten en problemen van allerlei aard. Maar onderliggend is die zoektocht naar vertrouwen op één of ander manier de queeste van ieder die binnen de gevangenis leeft of werkt.

Als commissielid is het recht op menselijke waardigheid de opstap voor welk contact dan ook. Maar als er binnen de gevangensmuren tussen mensen middels dat contact iets van vertrouwen ontstaat, is dat onwaarschijnlijk, “ondanks alles” en doorgaans maar voor even. Wie van zowel gedetineerden als personeel, zich onder dat recht op respect iets afdwingbaars had voorgesteld, vergist zich schromelijk. Hij verdwaalt in procedures die het wantrouwen doorgaans enkel vergroten.

En ach, de gevangeniscontext vergroot op dit stuk enkel uit wat we allen ervaren in het dagdagelijks leven. De conclusie die hieruit voortvloeit is tegelijk kei-hard maar zeer realistisch: in wezen is ieder mens gericht op schuld, verdient niemand een garantie op vertrouwen en kunnen we van mekaar – zakelijk en bij rechte – hooguit bruikbaarheid verwachten, en dit in functie van ieders hoogst persoonlijke plannen en doelen. De eenzaamheid is hiermee onverminderd, de waardigheid blijft buiten zicht, tenzij dan bekeken door de lens van de hoop. Het mooie van dit mensenrecht ligt er dan ook in iets te benoemen dat buiten haar bereik ligt en het hiermee te onttrekken aan de gratuite verzuchting.

De gedetineerden en het gevangensmilieu zijn me beide dierbaar. Misschien is dat vooral zo omwille van de rauwheid waarmee ze een thema aanwezig stellen waarin ik een eigen zoeken herken en een uitdaging aan de gehele samenleving, over de dikke gevangensmuren heen. We hebben allemaal wel onze feiten die ons vasthouden in schuld. Vrijkomen uit onze gevangenis doen we alleen middels de durf te hopen en middels de weigering onze vrijheid om te durven hopen in te ruilen tegen een veiligheid waarin we onze eigen onmacht miskennen.

Deze benadering geeft alvast uitzicht op een gesprek van mens tot mens, wat ook de “feiten” mogen zijn. Een gesprek dat in de concrete situatie niets afsluit of garandeert, maar niettemin nadrukkelijk een perspectief opengooit:

“Vrouw, ook ik veroordeel u niet. Ga heen en zondig niet meer.”

Leo VAN GARSSE
04 april 2022

“Onder woorden brengen wat missionaris-zijn voor mij betekent is geen eenvoudige zaak, want ik ben me heel bewust dat elke nieuwe levenservaring me weer een stukje dieper doet intreden in de echte zin van mijn leven.”

Aan het woord is Zuster Josée Cleymans, gewezen algemeen overste van de Zusters van de Jacht. Ze is inmiddels de tachtig voorbij, en blikt in dit getuigenis terug op een rijk gevuld leven. Ze heeft ook een warme oproep, een opdracht voor de Kerk in Vlaanderen. Ze weet waarover ze spreekt, en daarom zijn haar woorden meer dan een uitnodiging.

GEDRAGEN EN GEZONDEN

Toen ik, als jonge zuster Missionaris van het Onbevlekt Hart van Maria, eind juni 1970 in de kerk van het H. Hart in Turnhout afscheid ging vieren met mijn familie, vrienden, de Chiro en gans de parochie, zette ik heel bewust op de uitnodigingskaart een afbeelding van een typische Indische lamp samen met deze tekst van Rabindranath Tagore: “Uw licht danst in de kern van mijn leven. Uw licht slaat de snaren van mijn liefde. Gij zijt het die mijn hart in vreugde bindt en het opent voor deze nieuwe wereld.” Ik voelde mij gedragen en gezonden door die levende geloofsgemeenschap die mij 28 jaar lang gevormd had. Missionaris worden betekende voor mij vertrekken uit die vertrouwde wereld waar ik gelukkig was, om leven te gaan delen met mensen-nog-onbekend, met een vaste hoop dat ik ze in de toekomst mijn zussen en broers zou kunnen noemen. Ik keek er naar uit om die nieuwe Indische wereld binnen te treden... met ongeschoeide voeten... kwetsbaar en ontvankelijk... overtuigd dat de grond waarop ik zou rondtrekken heilig was omdat God samen met ‘zijn volk’ er al eeuwenlang aan het werk waren.

Little Flower Convent in Chennai, met een school en beschutte werkplaats voor blinde en dove kinderen en vrouwen, werd mijn eerste thuis. Heel vlug kwam daar een engagement bij in de nationale studentenbeweging, Young Christian Students / Young Student Movement, wat ook verder uitgroeide tot groepen van jong afgestudeerden die als vrijwilligers werkten voor integrale ontwikkeling in zeer arme, verafgelegen dorpen. Dit gaf mij niet enkel de kans om India te doorkruisen van zuid naar noord en oost naar west, maar ook om een 'gemengde en open gemeenschap' op te bouwen in Chennai, samen met enkele full-timers van de beweging en een medezuster. Alhoewel ons huis maar drie kamers telde, hebben we dagen en nachten gekend dat we met een twintigtal "thuis" waren voor evaluatie en planningsvergaderingen. Veel hadden we niet nodig, iedereen stak een handje toe, en slapen op een stromat op de grond is ideaal tijdens snikhete nachten. De verbondenheid die daar groeide werd een kracht om gegeven mensen te zijn.

Het was dan ook met pijn in 't hart dat ik van deze gemeenschap afscheid moest nemen om een andere oproep te beantwoorden, namelijk, om mee verantwoordelijkheid op te nemen voor de vorming van onze Indische zusters in Bangalore. Gelukkig keken de novicen en postulanten uit naar een vorming met heel intense perioden van inleven in een dorpsgemeenschap of in een sloppenwijk. En we werden verwend door enkele Indische toptheologen, exegeten en sociologen die ons begeleidden om doorheen die ervaringen met de armsten, de profetische dimensie van ons missionaris-zijn te ontdekken en waar te maken in ons dagdagelijks leven. Tenslotte volgde een periode van dienst in het leiderschapsteam, gebaseerd in Tiruchirapalli, maar verantwoordelijk voor de animatie van onze gemeenschappen in India.

LEVEND WATER

Tijdens de 22 jaar als missionaris in India heb ik veel mogen leren en ik heb zeker veel meer gekregen dan ik heb kunnen geven. Door die ontmoeting met een nieuwe wereld, een andere cultuur, andere godsdiensten heeft God heel zeker mijn hart verruimd en mijn leven anders gekleurd... Zelfs het evangelie begon anders tot mij te spreken. Toen we in Chennai door een geweldige droogte gingen en we om de twee dagen slechts twee emmers water kregen voor onze gemeenschap, begreep ik plots veel dieper de woorden van Jezus: "Ik ben het levend water..."

Dagelijks water halen aan de dorpsput... geweigerd worden om water te nemen van de put die behoort aan de hogere kasten omdat je christen bent en hartelijk verwelkomd worden aan de put van de kastelozen, raakte me in merg en been... het deed me denken aan het gesprek tussen Jezus en de Samaritaanse vrouw... en maakte me gevoeliger voor verdeeldheid in elke maatschappij.

BREKEN EN DELEN

Tijdens een Goede Week was ik op bezoek in een dorp in Orissa waar een team van vrijwilligers werkten aan de heropbouw van de huizen na een zware overstroming. Er was geen kans om deel te nemen aan de liturgische vieringen want de eerste katholieke missiepost lag op 120km

afstand. In een gesprek met Joe, de leider van het team, vroeg ik hem of hij zulke vieringen miste. Heel spontaan antwoorde hij: "Is Eucharistie vieren niet het levensbrood breken en delen? Dat trachten wij te doen met onze mensen hier, dag na dag van morgen tot avond... Dat doe ik in de naam van Jezus... en ik geloof dat dit ons tot nieuw en voller leven brengt... Het zal Pasen worden..." Dit gesprek blijft een oproep voor mij om geloof en leven van elke dag intens te verbinden... om Eucharistie te vieren daar waar ons leven het waar maakt.

Ik heb ook heel dikwijls mogen ervaren hoe verschillen van kasten, culturen, godsdiensten in de achtergrond verdwijnen als mensen zich samen kunnen inzetten voor rechtvaardigheid, voor een groeiende eenheid, vol bekommernis voor het lot van de meest marginalen. Terwijl ik me verheug over alles wat ik kon integreren in mijn manier van zijn, ben ik me ook heel bewust dat er veel aspecten zijn van die andere culturen en godsdiensten die ik niet ten volle heb kunnen begrijpen. Dat blijft tot vandaag een sterke uitnodig om elk anders-zijn te respecteren.

Na die diepgaande jaren in India volgden 18 jaar van dienst in het algemeen team van de congregatie met Rome als thuisbasis, maar met regelmatige bezoeken aan de gemeenschappen wereldwijd. Zeker geen verantwoordelijkheid waar je naar uitkijkt en toch kan ik met veel dankbaarheid terugblikken op die periode van mijn missionaris leven. Dank zij het engagement van onze zusters kon ik intreden in de dagelijkse uitdagingen van die verschillende missies, vooral daar waar de gemeenschappen leefden op de breuklijnen van de maatschappij, daar waar vanuit een geloofsovertuiging de waarde van elke mens herkend wordt, daar waar het 'zijn' primeert over het 'hebben'... daar waar in tijd van onrust en gevaar zusters beslissen van bij 'hun volk' te blijven... Waar ik ook leven mocht delen werd ik getroffen door de kracht van de vrouwen in hun gezin, in de kerk en in de maatschappij. En telkens kreeg ik weer die bevestiging dat leven delen met de armsten de beste leerschool is voor ons missionarissen.

DIVERSITEIT

Sinds eind 2010 is België terug mijn thuis en tracht ik te ontdekken wat het betekent om hier nu mijn missionarisleven verder te zetten. De vergrijzing van onze congregatie is ook een werkelijkheid en de zorg voor onze eigen gemeenschap wordt ook niet kleiner. Daarom gaat nu veel van mijn tijd en energie naar administratieve bekommernissen. Maar mijn missionaris hart blijft bekommerd voor onze maatschappij die meer en meer multicultureel wordt omwille van de instroom van zoveel vluchtelingen uit verschillende landen... Zo dikwijls lijkt het alsof angst overheerst in plaats van solidariteit en dan zou ik van de daken willen roepen: heb toch vertrouwen in 'die anderen'... Die bekommernis maakt me ook alert voor wat de TV-uitzendingen ons bieden... Het programma "Het leven in kleur" op de VRT heeft me zeer diep ontroerd. Verschillende van de getuigenissen verwezen naar een verlangen om te groeien naar een integratie die wederzijds is. Niet enkel de inwijkelingen moeten zich integreren in onze maatschappij... Mensen van andere culturen kunnen ons ook uitnodigen om te groeien, vooral dank zij die mooi-menselijke waarden waarvoor zij spontaan gevoeliger zijn dan wij.

“Mensen van andere culturen kunnen ons ook uitnodigen om te groeien, vooral dank zij die mooi-menselijke waarden waarvoor zij spontaan gevoeliger zijn dan wij.”

Wij, hier in het Missiehuis de Jacht waar nog meer dan 100 oud-missionarissen samen leven, kunnen daarvan getuigen dankzij onze medewerkers, waarvan de grote meerderheid uit andere landen en culturen komt. We zien ze niet enkel groeien van schuchtere en ietwat onwennige personen tot een toffe ploeg met vriendschapsbanden die samen hun schouders zetten onder een verantwoordelijkheid die niet eenvoudig is. Hun vriendelijkheid, hun geduld, hun trouwe zorg is merkwaardig.

Ik denk dat ook op dit terrein nog een heel zinvolle opdracht ligt voor de Kerk in Vlaanderen om het vertrouwde los te laten, om nog onbekende grond te betreden... om zelf initiatief te nemen of om het initiatief van 'anderen' positief te beantwoorden.

Zr. Josée CLEYMANS
april 2022

“Wat ik op de Filipijnen leerde: begin met je voor te stellen als anderen het nog niet gedaan hebben.

Ik ben Simone Sergeant uit Vlaams-Brabant en in de meeste kringen gekend als religieuze missionaris van het Onbevlekt Hart van Maria, ICM, in de streek kortweg “de zusters van De Jacht te Heverlee”.

Toen Vlaanderen nog veel zonen en dochters uitzond, vervoegde ik hen in 1964 tijdens het Vaticaans Concilie II.

Waarom koos ik voor missie? Hoe verder hoe edelmoediger, zeker? Nu zie ik drie fasen in mijn missieleven.”

FILIPIJNEN

Na ongeveer dertig rijke, gelukkige jaren bij de Filipino's, “parel van het Oosten”, hoofdzakelijk met geloofsoverdracht in het kleuter-, basis- en middelbaar onderwijs, besloot ik deze eerste fase af te ronden in een land dat katholieker is dan de Paus zelf. Twee onder hen kwamen op pastoraal bezoek, Paus Paulus VI en Paus Johannes Paulus II, om ons aan te moedigen er niet prat op te gaan “het enige katholieke land van Z-O Azië te zijn”, maar om zelf de evangelisatie van andere volken op te nemen. Dat was ook mijn motivatie geweest om naar hen uit te gaan: de kracht van het voorbeeld. Onbekend is onbemind.

Ondertussen groeide in mij de roep naar missie in België, een welvaartsland dat niet echt verwelkomend stond tegenover vreemdelingen “die niets bijdragen”.

Na vier jaar onderscheiding zette ik die stap in 1998 zonder veel begrip van buiten uit.

BRUSSEL

In Brussel werd ik overweldigd door zoveel prangende noden van vluchtelingen, allerhande marginale vreemdelingen, slachtoffers van mensenhandel, eenzame ouderlingen in sociale mastodonten. Opvallend: het waren meestal priesters die vanuit een eigentijdse pastorale bezorgdheid deze nieuwe projecten startten zonder veel ophef: Daniël Alliet, Johnny De Mot, Hugo Vangeel, Didier Vanderslycke, Marcel Cloet, Jan Claes, Jan van Eycken, e.a.

Stuk voor stuk mannen die mijn bewondering krijgen voor hun gedurfde initiatieven of medewerking, om niet te spreken van de ontelbare leken, vrouwen en mannen, die zich met hart en ziel inzetten in de sociale zorgsector, zonder enige zekerheid van carrière en rijkdom.

Vanuit een totaal andere wereld, met de persoonlijke ervaring van vreemdeling zijn, trad ik binnen in deze kleinschalige wereldstad – klein na Manila!

Al gauw vond ik mijn plaats als haast zestigjarige vrijwilligster in twee pluralistische instellingen, vzw Pag-Asa en Samenlevingsopbouw Brussel – Meeting. Daar kon ik een kind zijn van mijn tijd, de gelovige weifelaar op de Filipijnen, die plots expert in geloofszaken werd te lande.

Een nieuwe wereld opende zich: de prostitutie, de uitbuiting op de werkvloer, de politieke vluchtelingen, de kindsoldaten van Sierra Leona, de economische vluchtelingen van over heel

de wereld, met wie ik twee regularisatiecampagnes (1999 en 2009) doorploeterde in de schaduw van 't Klein Kasteeltje, drug- en alcoholverslaving, soa's, zelfdodingspogingen...

NOOIT MEER MISSIONARIS GEVOELD ALS TOEN

Mensen uit alle continenten, culturen, religies en levensbeschouwingen lichtten een tip van de sluier op. Het waren twintig heerlijke jaren van nederige, stille dienstbaarheid in een opvanghuis voor slachtoffers van mensenhandel, nog in de kinderschoenen, en een onthaal- en steunpunt voor mensen zonder wettig verblijf. Het gebeurde in samenwerking met openbare diensten, met alle soorten en geardheden van vrijwillig(st)ers en personeelsleden. Geloofsverkondiging zonder woorden en zonder uren te tellen, in luisterende aanwezigheid, "voeten wassen", samen de straat op in beroerde momenten, naar het Justitiepaleis of een abortuskliniek na lang overleg, naar taalcursussen en OCMW's, naar plaatsen waar het nog steeds belangrijk is om als "blanke" begeleider mee te gaan.

Ik zag eigen land ook in een ander daglicht: soms als voortrekker in zorg voor slachtoffers na de uitbuiting, aarzelend racistisch op sommige andere momenten.

Ik leerde godsdiensten, rituelen, devoties, voodoo-praktijken, vanuit het reëel samenleven met mensen die me na een tijd "Maman" of "Lola" noemden. Zoveel mooie mensen, vreemde namen die je memoriseert door associatie. Alle leeftijden: baby's, volwassenen in de fleur van het leven maar geknakt door ontstellende levenservaringen, ver weg van thuis en bekenden. Ook jonge mannen en vrouwen die nog durven hopen en vertrouwen op een nieuw begin. Nooit heb ik me meer missionaris gevoeld als toen.

Ondertussen verloor ik nooit de verbondenheid met mijn eerste liefde in het Oosten, die de wereld voor mij openbrak en nu verder leeft via digitale communicatie.

Ook hier en nu blijven ijveren tegen het onrecht in het Zuiden, via solidariteitsbewegingen, syndicaten, politiek lobbywerk. Wat is België rijk aan initiatieven, vrijwillige inzet!

Missie in een gesecculariseerd West-Europa is een boeiende uitdaging voor wie zich thuis voelt in deze maatschappij.

LEUVEN, HEVERLEE, en de JONGE GENERATIES

In 2005 riep de congregatie me op om van "jachtterrein" over te schakelen naar dienst aan bejaarde medezusters. In Leuven, in een kleinere gemeenschap, kon het nog parallel met actieve deelname aan het stadgebeuren, de acties van N-Z solidariteits- en vredesbewegingen en wekelijkse dienst in het vluchtelingenhuis van vzw Recht op Migratie te Wilsele.

Leuven is een bruisende stad met een groot hart, gericht op de hele wereld en zeker op eigen diverse inwoners (170 nationaliteiten).

Zes jaar later kwam er een nieuwe oproep om als tachtigjarige nog verder "los te laten" en deel te worden van een grote leefgroep (135 zusters, gemiddelde leeftijd 87 jaar) in ons centraal missiehuis te Heverlee, opgesplitst in vier kleinere gemeenschappen.

Mekaar liefdevol en dienstbaar nabij zijn. Dankbaar zijn om de vele diensten van het personeel, bekwame mensen uit eigen land, maar vooral van uit wat ooit "missielanden" waren (15 nationaliteiten). Nieuwe creativiteit moet aangeboord worden om het missionaris-blijven waar te maken. Mensen bevestigen, eerbiedigen in hun eigenheid, een compliment, een schouderklopje of een glimlach schenken, bezorgd vragen naar hun land en familie.

Vandaag komt de wereld en de missie naar ons toe. Missie voor mij vandaag is ook contact houden met de jonge generaties die op onze weg komen, zeker binnen eigen familie- en vriendenkring. Anders zijn we straks gemummificeerde, gearchiveerde wezens uit een museum of van een andere planeet! Ik zoek aanknopingspunten bij hun taalgebruik, hun beroepskeuzen en interesses, hun al dan niet (gelovig) zin zoeken.

Ook goed geïnformeerd blijven over het reilen en zeilen van eigen land binnen de E.U. De wereldpolitiek volgen, de roep om dekolonisatie mee ondersteunen, zonder vrees voor imago-verlies van de missionaris.

Ook onze jonge buitenlandse medezusters-missionarissen in andere continenten steunen en aanmoedigen met woord, daad en gebed, evenals allen die naar onze contreien gezonden worden om hun geloofsrijkdom te delen.

Onze wereld reikt reeds naar andere planeten en weldra misschien Melkwegen. Moge wij dan door onze levensstijl goed zorg dragen voor ons "gemeenschappelijk Huis", hier en nu, voor de volgende generaties.

Moge onze haast honderdjarige woning eenvoudig, vreugdevol gastvrij zijn voor toevallige en verwachte bezoekers, voor de marginale Jezus van het Evangelie, in dompelaars, dolers en anders- of niet-gelovige zinzoekers op deze aardse wegen...

Zr. Simone SERGEANT
april 2022

Hartelijke dank, Zr. Simone, voor deze openhartige inkijk in je 'drievoudige missionarisleven', voor je getuigenis, je bezieling, je 81 jaar jong zijn ...

... omgekeerde cijfers : Albert RÖPKE is 18 jaar oud. Hij ontving de initiatiesacramenten in de Paasnacht :

“April 16th 2022 is the day of my baptism, the first sacrament I am to receive. I, unlike most Catholics, am to receive this as an adult, with the full comprehension and consent towards what it is I desire. It’s been a long, painful but still fun journey that has led me to this moment. About a year and a half ago, if you would have told me that I would willingly go to a Church and seek baptism, then I would’ve called you insane. But here I am, anxiously awaiting that day, the day I am to be born again of water and spirit. But how did I get here? What changed almost 2 years ago in my way of thinking? How has my conversion impacted my life? and (most importantly), How did I come to know the Lord Jesus Christ and his catholic church? All that, and a bit more, will be touched upon in this testimony.”

...en toen schreef Albert negen bladzijden tekst, in lettertype calibri 11, in het Engels ! Netjes ingedeeld in “chapters”.

Bij momenten persoonlijk ontroerend,

“The feeling that forgiveness was available for all my sins was and still is an indescribable feeling.”

gedocumenteerd en strijdbaar,

“The lockdown gave me a lot of free time which gave me time to watch a lot of videos, mostly politics. Through the interest in dissident politics, I stumbled upon youtubers who made logical and cultural arguments for the existence of God, specifically the christian God. This led me to read the Bible, the writings of the early Church fathers and St.-Thomas Aquinas. They made me realize that true Christianity, which I eventually discovered to be Catholicism, was the real antithesis to the liberal culture, which I was intuitively opposed to.”

met groeiende geloofsinzichten :

“Most people see their life as a checklist of things they want to do before they confront their return to dust. Christ however showed that the true meaning of life, in my opinion, is to “suffer for goodness sake”. Suffering is, and always will be, a part of the human existence.”

FAMILY

My mother raised me as a Protestant, mostly attending Baptist churches, while my father was always an atheist. My mother would take me and my younger brothers to church on some Sundays and I would often be a part of “bible youth groups”. In these groups we would usually play a game based on something we read. It was basically my “sometimes Sunday school”. My mom would be in church service or a “women’s bible study” or some other lame, in my childish opinion, gathering. Although I’ve made some fond memories from those experiences, I didn’t learn much and this would later impact my departure from religion. Now this went on, in Belgium (because I lived in Australia, Turkey, Israel and England -where I was born- before) for about 2-3 years before my parent’s divorce.

Living with my atheist dad, I simply didn’t even think about religion, except when I would watch atheist youtubers basically bully believers. I did, however, have to think about my family situation almost constantly. I got a lawyer of my own and sometimes had to sit in court watching my parent’s argue. One time, I snapped and raged at everyone one day. In order to cope with my anger, I turned to vice and basically embraced all sins in an attempt to seek happiness. This obviously never worked as my mental wellbeing would only get worse, but I was able to distract myself into thinking that my life of hedonism was making me happy.

I was forced to change this when the lockdown happened in 2020. Like a lot of people, I finally had to confront my own thoughts since now, being inside all day, I was alone with only my own consciousness to comfort me, which it didn’t.

“I believe the reason that depression is on the rise in my generation is primarily because teenagers can’t deal with a moment of silence and solitude. They constantly seek distractions and constant stimulation, through their phones or media, and so when a lot of teens were basically forced to confront their consciousness, they couldn’t cope.

They realized how meaningless and vapid their whole existence was. They had to confront the fact that their own artificially constructed lives (phones, parties, social media...) wasn’t fulfilling them and sadly some turned to suicide.”

Now, thanks to the Grace of God, I, although experiencing the same realization of the vapidness of my life, didn’t turn to self-destruction. Instead, I confronted my consciousness and stumbled upon Christianity once again. The hope of Christianity, plus the logical arguments for the existence of God and the Divinity of Jesus Christ, comforted me and, most importantly, forced me to acknowledge my sinfulness and the fact that I needed to change.

“Christ’s radical statements of forgiveness and his universal ethics marked a shift in philosophy as well as a shift in my own way of thinking.”

Christ’s radical statements of forgiveness and his universal ethics marked a shift in philosophy as well as a shift in my own way of thinking. My relationships with my brothers improved and I eventually, it took a while, learned to forgive my parents.

SCHOOL, POLITICS AND CULTURE

I entered secondary school in Tervuren, in the year 2016, when the American elections as well as the French elections were on everyone’s mind. I wasn’t at all paying attention to the news until I was bombarded by my teachers, classmates, family and other acquaintances with their opinion, which was very homogeneous. Everyone seemed to agree that Trump and Le Pen were evil and that the liberal world order must be maintained. I however, through my instincts and watching the presidential debates, grew to hold completely different opinions from everyone else.

I, at the age of 12, obviously knew very little about policy or world politics but I was attracted to the rebellious no-nonsense attitude that Trump seemed to have. I also related to his skepticism of mass immigration and multiculturalism. Even I, an immigrant, recognized, simply through intuition, that multiculturalism often causes conflict between different peoples and groups, including my parents (who are both of different races and cultures). My different opinions were most definitely controversial but I didn’t expect the vitriol I would receive.

Another thing I was confronted with in secondary school was the sheer amount of atheists in my class. One kid got in front of class for a presentation titled: “How to make a better world” and he said: *“If religion didn’t exist the world would be a better place because religion causes all the wars”*. It was the first time I was confronted by atheist arguments and due to my limited knowledge of the faith I claimed to have, I caved and became an atheist almost overnight.

I changed school once again at the age of 16. I moved to Leuven. On day, a teacher of mine was discussing birth control and during her lecture, I felt unbelievably uncomfortable about the way she spoke about pregnancy. She spoke of pregnancy as if the worst thing that could possibly happen. One of the things she said that has really stuck with me was: *“Having a baby will destroy your life and happiness”*. This type of anti-natalist rhetoric just never sat right with me. The teacher then, predictably, moved on to the topic of abortion. Also predictably, the teacher didn’t actually teach us how abortions are performed and what they look like. If she, and other public school teachers did, I guarantee more people would be opposed to abortion.

“Better to be dead than to suffer”. This statement (in a class debate on abortion) is what truly started my slow conversion towards Christianity in 2020. The lockdown and Black Lives Matter added to that conversion.”

The lockdown gave me a lot of free time which gave me time to watch a lot of videos, mostly politics. Through this interest in dissident politics, I stumbled upon youtubers who made logical and cultural arguments for the existence of God, specifically the Christian God. This led me to read the Bible, the writings of the early Church fathers and St. Thomas Aquinas. They made me realize that True Christianity, which I eventually discovered to be Catholicism, was the real antithesis to the liberal culture, which I was intuitively opposed to.

Another mantra of the current world order is the concept of “freedom or liberty”. Now, Christianity preaches freedom too but it’s very different from the modern liberal definition of freedom. Liberals see freedom as the ability to do things, whether good or self-destructive. Jesus says something completely different.

He says in John 8:32: *“The truth shall set you free”*, and soon after in John 8:34 he says: *“Anyone who sins is a slave to sin”*. The Christian view of freedom states that freedom can only come from embracing the truth.

Christ also says, in Matthew 16:24: *“If any man will come after me, let him deny himself, and take up his cross, and follow me.”* The concept of “denying oneself and taking up their cross” seems to be a concept completely lost among our modern people.

It’s something I had to learn and am still working at. But true freedom is when your intellect and will have command over free will, as St. Thomas Aquinas states. True control over your will can only be achieved when you deny yourself (meaning denying your base animalistic passions) and embracing the tough yet rewarding narrow path to eternal life.

In these ways, as well as countless others, Christianity proves to be the antidote to our decadent hedonistic materialistic society we live in now, in Europe. Embracing Christ is the only true form of rebellion against the current world order and it always has been. My favorite verse, Romans 12:2 states: *“And be not conformed to this world; but be reformed in the newness of your mind, that you may prove what is the good, and the acceptable, and the perfect will of God.”* I, ever since my embrace of Christ, have completely changed my mindset. From hedonism to discipline. From vengeance to forgiveness.

“I, ever since my embrace of Christ, have completely changed my mindset. From hedonism to discipline. From vengeance to forgiveness.”

As for my local parish, in Overijse, that I attend Mass in, I have nothing but positive things to say. I met great priests and only very nice people in Church. They're a model for me to follow. They've taught me to be a better person and have lead me to a more stable faith through simple love, charity and clarity about the doctrines of the Catholic Church.

“POST-BAPTISM THOUGHTS”

I am a Catholic. On April 16th 2022, Easter Vigil, I was finally baptized and welcomed into the Catholic Church. I also received the sacraments of Confirmation and Holy Communion.

It's unbelievable how far I've come in less than 2 years and it's all thanks to God. He brought me out of my wretched prideful sinful state and brought me to the truth, way and life. Through Sacred Scripture, the Rosary and many great people God has introduced me to, I've only grown deeper in faith each day.

But I'm now born again and can truly call myself a child of God. The holy water I was baptized with freed me from the chains of sin and has entered me into the Body of Christ, his Church. I pray that I can remain so, and grow deeper in faith each day, until the day I draw my last breath here on earth. Christ saved my life and soul, I hope to serve him in whatever capacity necessary.

April 16th 2022 was the greatest day of my life and I shall always remember it with the understanding that all I'm experiencing is a gift from the Almighty.

Albert RÖPKE
april 2022

Boodschap ter gelegenheid van de ramadan en het feest aan het einde van de ramadan 2022 (2 april – 1 mei) ‘Id al-Fitr / Ramazan Bayrami’ (2de/3de mei 2022)

“Belijd daarom elkaar uw zonden en bid voor elkaar, opdat u genezing vindt. Het vurig gebed van een rechtvaardige bereikt veel.” (Jakobus 5,16)

“Jouw smeekbede is een geruststelling voor hen. En Allah is Alhorend, Alwetend.” (At-Taubah 9,103)

Beste moslima's en moslims,

De islamitische vastenmaand begon op 3 april 2022 en eindigt op 1 mei 2022. De christelijke vastenperiode startte op Aswoensdag 2 maart 2022 en eindigt op Witte Donderdag, voor Pasen dat op 17 april 2022 valt. Voor het eerst sinds lange tijd overlappen deze twee vastenperiodes elkaar opnieuw.

We zijn dankbaar voor deze kans om elkaar te versterken in het vasten en het bidden in deze tijd.

Ieder jaar opnieuw krijgen wij door de vastentijd de kans om dichterbij de Schepper en onze medemens te komen. Dit jaar kunnen we deze dubbele beweging samen maken. Bovendien zijn we niet alleen solidair binnen onze eigen gemeenschap, maar ook met hen die behoren tot de andere geloofsgemeenschap. We worden immers geroepen om getuigen te zijn van de onmetelijke liefde en barmhartigheid van God. Tijdens deze gezamenlijke vastentijd openen we ons hart niet alleen voor onze geloofsgemeenschappen, maar strekken we ook onze handen uit naar de hele wereld. Ons gebed is een inspiratiebron om aandacht te hebben voor de meest kwetsbaren van onze maatschappij. Zo geven wij hart en handen aan de grenzeloze barmhartigheid van de Schepper voor ieder mens.

Moge ons gebed en onze smeekbeden voor elkaar de band tussen onze gemeenschappen versterken. Laten we dit gemeenschappelijk gebed dan ook aangrijpen als kans om naar elkaar te luisteren, elkaar te ontmoeten en samen het breken van de vasten te vieren.

Wij bidden voor elkaar in deze gezegende periode.

Hartelijke gelukwensen bij het einde van de ramadan en het feest van Id al-Fitr.

Guy Harpigny
Bisschop Referendaris
voor de interreligieuze dialoog

Lode Van Hecke
Bisschop Referendaris
voor de interreligieuze dialoog

Steven Fuite
Synodevoorzitter van de
Verenigde Protestantse
Kerk in België

“We zijn niet elkaars tegenstanders, maar elkaars medestanders en leven met z’n allen samen, hand in hand. Met die boodschap komen de verschillende geloofsgemeenschappen in Diest vandaag naar buiten. Niet toevallig gebeurt dat net nu Pasen en de ramadan dit jaar op hetzelfde moment vallen. Het ideale moment om een brug te bouwen tussen alle Diestenaars, dat gebeurde vandaag symbolisch met een bezoek aan de Beraat Moskee om er de zogenoemde ‘ramadanbrief’ te overhandigen.”

redactie ROBtv
12 april 2022

<https://www.robtv.be/nieuws/geloofsgemeenschappen-overhandigen-symbolische-ramadanbrief-in-diest-we-zijn-geen-tegenstanders-maar-medestanders-137216>

Monique de Dobbeleer,
Schepen voor Diversiteit :

“Ik ben er van overtuigd dat religie mensen verbindt over geloofsgemeenschappen heen, en dat religie ook troost brengt. In de moeilijke momenten waarin we ons vandaag als samenleving bevinden is dat toch een belangrijk signaal.”

Felix Van Meerbergen,
Pastoor :

“Deze brief wil een teken zijn : wij erkennen elkaar in de strijd voor het goede en het ware. We willen mekaar daarin vinden, niet als tegenstanders, maar als medestanders, als een teken van hoop voor het samenleven in deze stad.”

Abdurrahman Salingoz,
Voorzitter Beraat Moskee :

“Wij vinden het heel belangrijk om met elkaar te praten, samen te komen, en iets samen te doen. Wat we samen doen is het beste, en het mooiste wat er is.”

“Respect voor de ander, ook voor zijn of haar geloof of overtuiging, en interreligieuze dialoog zijn ook voor de Kerk zelf grondwaarden geworden. Het is binnen deze dialoog dat de verkondiging van het Evangelie moet gebeuren.”

*JOZEF DE KESEL, ‘Geloof en godsdienst in een seculiere samenleving’,
Halewijn, 2021, p.7*

“Het is een onomkeerbaar gegeven: de islam heeft zich hier in onze westerse samenleving gevestigd. Moslimgelovigen zijn onze medeburgers. Het is absurd om dit te willen ongedaan maken. Het is onze opdracht in de verscheidenheid van overtuigingen samen te leven en samen te bouwen aan een menswaardige en rechtvaardige samenleving. Er is geen ander alternatief. Maar juist daarom is het zo belangrijk dat er naast de islam ook een vitaal christendom aanwezig is en blijft, een levende Kerkgemeenschap, naast de joodse gemeenschap en andere overtuigingen en gemeenschappen. Belangrijk ook dat ze onder elkaar de vrede en de goede verstandhouding bevorderen, dat ze elkaar met eerbied benaderen, wars van elk proselitisme. Dat ze elkaar ontmoeten en de interreligieuze dialoog als een kostbaar goed koesteren.”

p. 55

“Hoe het Evangelie verkondigen in een tijd waarin juist opgeroepen wordt tot eerbied voor de andere overtuigingen en tot interreligieuze dialoog ? Hoe situeren we ons als Kerk in een seculiere en pluralistische samenleving ? Het zijn vragen die alles te maken hebben met de toekomst van de Kerk.”

p.57

“Vandaag is het zoeken naar een juiste verhouding tot de wereld en de samenleving voor de Kerk een delicate aangelegenheid. We leven in een samenleving die getekend is door seculariteit en pluralisme. Het is onze plicht samen te leven in respect voor de ander en zijn overtuiging. Dialoog met de wereld en interreligieuze dialoog zijn ontzettend belangrijk. Het is in deze context dat ook de Kerk haar stem wil laten horen. Het is in deze context ook dat kerkgemeenschappen naar buiten willen uitstralen. Geen pastoraal is die naam waardig als hij niet gebaseerd is op het respect voor de ander en zijn vrijheid.”

p. 76-77

“De Kerk heeft een universele zending en toch behoudt ze haar particulariteit. Zij is niet de wereld noch het geheel der volkeren. Zij is het volk van God dat leeft te midden van de volkeren. Het is geenszins haar opdracht om opnieuw de status en de positie te verwerven die ze tot in een recent verleden min of meer heeft weten te behouden. Wat God van haar vraagt is dat er plaatsen zijn waar Hij nu al bij ons kan wonen. Plaatsen,

niet alleen hier en daar, maar overal waar mensen wonen. Plaatsen waar mensen leven in het verbond met God. Plaatsen waar we leren liefhebben zoals Hij deze wereld teneinde toe heeft liefgehad. Dat is onze manier van aanwezig zijn in de samenleving. Het is in die zin dat de Kerk geroepen is teken te zijn van Gods liefde en van zijn grote humaniteit.”

p.77

“Maar heeft de Kerk dan niet de opdracht het Evangelie te verkondigen aan alle volkeren, ja aan heel de schepping ? Is het dat niet wat Jezus op het einde van het Mattheüsevangelie vraagt ? ‘Maak alle volkeren tot leerling’ (Mt.28,19). Dat is inderdaad haar opdracht: om aan allen het Evangelie van Gods liefde bekend te maken. Niemand mag ze uitsluiten. Geen mens, van welk ras, kleur, taal of afkomst, van welk continent of welke nationaliteit, van welke religieuze gezindheid ook, valt buiten Gods genade. De Kerk is niet alles, maar ze is zelf een volk te midden van de volkeren. Maar ze is wel een volk dat geroepen is uit alle volkeren. Op dit punt zijn er geen beperkingen. Dat is de universaliteit van haar zending.”

p.88

overhandiging “ramadanbrief” in Landen, naar aanleiding van een iftarmaaltijd op 21 april

MET SPIRIT EN ENERGIE HEEL HET SCHOOLGEBEUREN OMARMEN

Jarno Casier is een jonge leerkracht uit Klein Brabant.

In zijn vrije tijd ook catechist en begeleider van de misdienaars in zijn parochie. “Met spirit en energie heel het schoolgebeuren omarmen”, dat ziet hij als zijn missie, ook buiten de godsdienstles.

Vorig jaar startte ik mijn ‘missie’ als leerkracht in het secundair onderwijs. Na enkele jaren van studie te Gent, ging ik aan de slag als kersverse leerkracht aan het Don-Bosco instituut te Groot-Bijgaarden. Ik start mijn missie op 1 september met maar één doel voor ogen: de leerling in een zo vlekkeloos mogelijk parcours naar 30 juni te brengen.

“In onze school vinden leerlingen met diverse achtergronden hun thuis. Zowel qua afkomst, religie als taal. Het is onze missie hiermee te kunnen omgaan, een stukje soms de taalbarrière te overwinnen.”

Ondanks ik het grootste deel van mijn lesopdracht godsdienst geef, denk ik dat missionair zijn verder ligt dan de leerlingen enkel iets over geloof bij te brengen. Zo heeft toch elke leerkracht een missie, ‘spirit’ en energie om voor de klas te staan. Leerlingen zijn een uitdaging geworden. Wanneer je zonder passie en power voor de klas staat, zal je het niet lang volhouden. Een missie hebben is dus goed en hard nodig.

In onze school vinden leerlingen met diverse achtergronden hun thuis. Zowel qua afkomst, religie als taal. De missie is hiermee te kunnen omgaan, een stukje soms de taalbarrière te overwinnen.

Zo is het fijn om op regelmatige tijdstippen met onze leerlingen op stap te gaan. Met onze derdes gingen we onlangs naar Antwerpen. We brachten een bezoek aan de haven en het Red Starline museum. Ik geloof er echt in dat wij, als leerkrachten, de opdracht hebben dit mee te geven aan onze leerlingen.

Bijna in Antwerpen aangekomen vroeg een leerling: “Meneer, waar zijn al die vliegtuigen?”. Niemand begreep deze jongen. Later bleek dat hij een luchthaven voor ogen had. Een haven met boten, dat had hij en nog enkele anderen nog nooit gezien.

We reiken onze leerlingen extra overschrijdende projecten aan. Achter deze projecten schuilt ook steeds een missie. Zo is er momenteel de campagne om de meeste vriendschapsbandjes

te knopen. Volgend schooljaar zal de opbrengst hiervan naar Kom Op tegen Kanker gaan. Ook tijdens mijn wekelijks klassenuurtje heb ik hier al aan meegewerkt. Daarnaast werden er

initiatieven voor de oorlog in Oekraïne georganiseerd, staat men in de advent stil bij Welzijnszorg,...

Zulke projecten organiseert men een stukje uit solidariteit voor de doelgroep.

Ik geloof daarenboven ook dat wij als leerkracht de missie hebben onze leerlingen bij te brengen dat de wereld niet stopt bij hun eigen gezin of straat. Dat er iets groter is waar zij deel van uitmaken en dat het daar niet altijd eerlijk en rechtvaardig verloopt. Als we onze leerlingen dit laten inzien, dan is al een groot stuk van onze missie geslaagd.

Dus ik geloof dat missie elke dag hard nodig is, in het belang van onze leerlingen, elke dag opnieuw!

Jarno CASIER
april 2022

‘KOMEN ETEN’ BIJ EEN IFTAR

We sluiten deze eerste bundeling getuigenissen in aanloop naar de missiemaand 2022 af waar we begonnen waren: in Kortenberg. Patrick Maervoet, deken van de pastorale regio Leuven:

“Op 1 mei, Dag van de Arbeid, eindigde dit jaar de Ramadan. Elke vastendag eindigt met een Iftar, een maaltijd waarbij vaak familie, vrienden of andere gasten genodigd worden. Het was een aangename verrassing voor enkel pastorale vrijwilligers en vrijgestelden van Kortenberg om een uitnodiging tot een Iftar bij een Turks gezin te krijgen. Ondergetekende werd mee uitgenodigd. Dit was niet de eerste keer dat moslims onze christengemeenschap verrasten. Op de voorbije Kerst boden zij alle aanwezigen bij de viering in Kortenberg zoet gebak toe. Dat werd toen ook ferm gewaardeerd.”

Met een brede glimlach wordt de voordeur geopend nadat Omer (9 jaar) onze komst had aangekondigd. Ebru, onze gastvrouw, is duidelijk in haar nopjes dat we op haar uitnodiging voor een Iftar zijn ingegaan. Ondertussen is het hele gezin in de hall gekomen om alle gasten te begroeten: Emre, de papa, Ebru, de mama, Inci, de dochter van 12 jaar oud en Omer.

Emrah, de jongste zoon van 6 jaar verstoep zich nog wat. Bij het TV-programma ‘Komen eten’ zou men zeggen dat de ontvangst heel hartelijk was. Maar het is onmiddellijk duidelijk dat we een beetje een andere wereld binnenstappen. Voor alle gasten staan er pantoffels klaar. We wisselen ze prompt met onze schoenen. We worden naar het salon geleid, een ruime plek waar de zetels in het rond staan. Hier vindt de eerste kennismaking plaats. Tegen het plafond hangen er slingers, lampions en ballonnen. Ramadan heeft ook een feestelijk kantje.

Normaal wordt er dan bij ons bij zulke gelegenheid een aperitiefje geschonken. Maar het is nog even wachten. Een Iftar vangt aan bij zonsondergang. Op de achtergrond speelt een Tv-toestel. We zien beelden vanuit een al even feestelijk Istanboel, en tal van gekende en minder gekende artiesten zingen aangepaste liederen terwijl ook de qanûn (Turkse citer) bespeeld wordt. Iets na 21 uur weerklinkt de gebedsoproep op TV. Emre had ons net voordien aan tafel uitgenodigd. Hij nodigt ons uit tot gebed. We laten de eer aan hem en sluiten aan met een christelijk gebed. Emre opent zijn handen en gaat over tot een geijkt gebed waarbij hij ook met momenten het gelaat bedekt met beide handen. Ik sluit met een even geijkt christelijk tafelgebed.

DADELS EN LINZEN

De maaltijd vangt aan met het eten van dadels. Vaak gaat dit gepaard met het drinken van melk. Een verwijzing naar de wijze waarop de profeet Mohammed steeds zijn vasten onderbrak na zonsondergang. Uit elke mond klinkt 'Bismillah.' Vertaald zou dat kunnen klinken: in de naam van God de Barmhartige. Het is een woord dat bijna als een tussenwerpsel gezegd wordt bij de aanvang van elk werk van groot belang zoals het ook vroeger in de catechismus bij ons stond. Voor hen is dat het lezen van de Koran, de aanvang van een maaltijd, het stellen van een goede daad... Onze gastheer en gastvrouw houden het bij dit ritueel bij water en dienen geen melk op.

Nadien volgt volgens vast gebruik een bord soep. Vandaag is het een linzensoep. Ebru bracht ze op smaak met een zelfgemaakte bouillon van beenderen en soepvlees. Onze TV-koks zouden hier weer goede punten geven. Ondertussen heeft Emre een mandje met stukken zelfgebakken brood op tafel gezet. Het is mals en heel kruidig. Dat brood wordt meestal 'pide' of 'pita' genoemd. Ebru heeft duidelijk die dag niet stil gezeten. Dan vervolgt de maaltijd met gekruid gehakt in een deegjasje overgoten met yoghurt en een soort van tomatencoulis, rijst met rozijnen, wijngaardbladeren met rijst, een soort burrito gevuld met kaas en gedroogd vlees, geraspte wortel met een yoghurtsaus met veel look, een groentemengeling met veel rode bonen.... Alles uit een typisch Turkse keuken. Waar Ebru alles klaar gemaakt heeft, is Emre vooral in de weer om alles op te dienen en te zorgen dat de gasten niets ontbreekt.

Iedereen heeft twee glazen: een voor water en een voor een koud drankje dat werd bereid door gedroogde vruchten te koken met kaneel. Niemand zal hier met honger naar huis gaan. Later volgt nog in de zetel een dessertbordje met zelfgebakken baklava waar honing en noten heel belangrijke bestanddelen zijn.

De juryleden van 'Komen eten' zouden hier weer hoge scores jureren omdat zoveel huisgemaakt is.

HOE ZIT DAT MET DIE DRIE GODEN VAN JULLIE?

Maar de avond was niet alleen culinaire verwennerij. Er was een wederzijdse nieuwsgierigheid in alle openheid. Emre spreekt Engels. Hij verstaat wel wat Nederlands, maar hoeft door zijn werk haast geen Nederlands te spreken. Ebru heeft zich in korte tijd de taal toegeëigend. Uiteindelijk wonen zij nog maar drie jaar in België. Maar ze hopen hier een nieuwe toekomst op te bouwen. Om deze reden vinden ze het belangrijk om hier veel nieuwe contacten te leggen. En dat doen ze in contact met burens, andere ouders op school, een taalbad van Café Combinne... Zij zijn nieuwsgierig wat voor werk die dames en heer voor de Kerk verrichten. Wij op onze beurt zijn nieuwsgierig wat voor werk zij verrichten en hoe de aanpassing hier voor hen en de kinderen gebeurde. Af en toe voelen we hoe misverstanden langs beide zijden bijgeschaafd moeten worden.

Zo is het voor Emre niet duidelijk dat wij ook een monotheïstische godsdienst zijn met dezelfde wortels als de Islam. Eén God en drie personen, hoe kan dat toch? Wij hebben vaak

de idee dat vrouwen in de Islam een (te) ondergeschikte rol hebben. Ebru toont ook in het gesprek dat zij een zelfbewuste vrouw is die haar plaats inneemt. Wanneer wij over onze vasten spreken en Broederlijk Delen, is haar spontane reactie: “Ik hoop dat jullie toch ook ‘zusterlijk’ delen?!”

TIJD VOOR GESCHENKEN

De uren glijden voorbij. Ongelooflijk hoe het contact verloopt alsof wij elkaar al langer kennen. We voelen van onze kant heel veel openheid en vertrouwen. In vrijmoedigheid wordt het belang aangekaart van interreligieuze contacten. Onbekend is onbemind. Alsof het nog niet genoeg is, halen Emre en Ebru nog een geschenk boven voor iedereen wanneer we vertrekken: een glazen ‘bonbonnière’ met typisch fruitsnoep. De kinderen krijgen morgen op het Suikerfeest –Emre en Ebru spreken liever over Ramadanfeest- cadeautjes van de gasten die langskomen. Zij slapen al en dromen van leuke attenties.

Het bezoek startte met een grote ‘smile’. Tot afscheid komt er nog een pin bovenop ons geschenk. De tekst luidt: “Smile...it’s sunnah.” Wat zoveel wil zeggen als “Glimlach...dat heeft de Profeet ons opgedragen.” In de wagen naar ons verzamelpunt geven we nog de punten: Tien voor de gastvrije ontvangst, Tien voor sfeer en gezelligheid, Tien voor de gerechten die bereid werden! Een maximumscore die meer dan verdiend is.

Patrick MAERVOET
mei 2022

